

ΤΟ ΒΗΜΑ - Ένθετο Ασφάλισης, 17/4/2011
“Επαγγελματικά Ταμεία & Ιδιωτική Ασφάλιση”

Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου
Πρόεδρος Επιτροπής Ζωής, Συντάξεων και Τραπεζοασφαλειών της ΕΑΕΕ
Διευθύνων Σύμβουλος EFG Eurolife Ασφαλιστικής

Η κρίση και οι επιπτώσεις της στους μακρο και μικρο οικονομικούς δείκτες, είναι ένα θέμα επίκαιρο, ωστόσο πολυσυζητημένο. Έχουμε ακούσει και κατανοήσει τόσο τις **επιδράσεις της κρίσης**, όσο και τα πιθανά ή απίθανα σενάρια που κατά καιρούς γράφονται για τις επερχόμενες εξελίξεις. Δεν είμαι ωστόσο βέβαιος πως έχουμε πραγματικά αντιληφθεί τις ευκαιρίες που μας δίνει αυτή η κατά τα λοιπά δύσκολη συγκυρία, τόσο για την ουσιαστική διερεύνηση των αιτιών που έχουν οδηγήσει στην παρούσα κατάσταση, όσο και για την επέμβαση και αναμόρφωση των συστημάτων που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της εποχής μας.

Σε ότι αφορά το ασφαλιστικό ζήτημα, όσο μελάνι κι αν έχει χυθεί, δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα **ουσιαστικός διάλογος** στον οποίο να συζητούνται θέματα πέραν της αναδιάρθρωσης των παραμέτρων του 1^{ου} Πυλώνα και στον οποίο να έχει λάβει μέρος και ο κλάδος της Ιδιωτικής Ασφάλισης. Το υπάρχον αναδιανεμητικό σύστημα έρχεται αντιμέτωπο αφενός με τα ελλειπή αποθεματικά των ταμείων και αφετέρου με τις επιπτώσεις μιας έντονα ανεστραμμένης δημογραφικής πυραμίδας και της παράλληλης αύξησης της ανεργίας.

Στο χώρο της Ιδιωτικής Ασφαλιστικής Αγοράς, κυριαρχούν τρεις τάσεις:

1. Η απομόχλευση, το **deleveraging** της οικονομίας, που οδηγεί ήδη στη μείωση των κυβερνητικών και ιδιωτικών δαπανών και επενδύσεων, δηλαδή στη μείωση της ζήτησης και πιέζει αρνητικά και την ανάπτυξη των ασφαλιστικών εργασιών και των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.
2. Η **σταδιακή αποκατάσταση της φήμης της Ασφαλιστικής Αγοράς** λόγω της αναβάθμισης της εποπτείας της από την Τράπεζα της Ελλάδος και της επικείμενης εφαρμογής του Solvency II.
3. Η έντονη πίεση στο ασφαλιστικό, με την εξίσου έντονα ανεστραμμένη δημογραφική πυραμίδα, που είναι σίγουρο πως θα λειτουργήσει ως καταλύτης για την **μελλοντική ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς**.

Τα στοιχεία που πρόσφατα δημοσίευσε ο **OECD** (Organisation for Economic Co-operation and Development) στην ετήσια έκθεση “**Pensions at a glance 2011**” επιβεβαιώνουν αριθμητικά, απόψεις και θέσεις ήδη εκφρασμένες από την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος. Σύμφωνα

με τα στοιχεία, το προσδόκιμο ζωής μετά τη συνταξιοδότηση –στα 65 έτη - είναι για το 2011 τα 25,5 χρόνια. Θα πρέπει δηλαδή ο μέσος συνταξιοδοτούμενος πολίτης να καλύψει τις σημερινές αυξημένες ανάγκες διαβίωσης, για τα προσεχή 25,5 χρόνια με μια σύνταξη που αναμένεται να διαμορφωθεί στα 360€ σύμφωνα με τα νέα μέτρα. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται πως από το ποσό της σύνταξης ο Κοινωνικός Φορέας καλύπτει στη χώρα μας το 98%, την ίδια στιγμή που στην υπόλοιπη Ευρώπη καλύπτει το 60%. Υπάρχει δηλαδή αυξημένη εξάρτηση από ένα **Πρώτο Πυλώνα** (την Πολιτεία) **που φαίνεται να μην αντέχει τις πιέσεις και ταυτόχρονα ελάχιστη ανάπτυξη Δεύτερου και Τρίτου Πυλώνα** (των επαγγελματικών ταμείων δηλαδή και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας αντίστοιχα).

Η Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά μέσω της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος έχει εκφράσει εδώ και καιρό τις θέσεις της για την επίλυση του συνταξιοδοτικού ζητήματος, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους και στάδια εφαρμογής και έχει καλέσει την Πολιτεία και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς σε διάλογο. **Θεωρούμε πως η επίλυση του συνταξιοδοτικού ζητήματος απαιτεί συνεργασία της Ασφαλιστικής Αγοράς και της Πολιτείας για την από κοινού εύρεση λύσης και την καλλιέργεια ασφαλιστικής συνείδησης.** Οι αυξανόμενες απαιτήσεις στο ασφαλιστικό είναι αυτονόητο πως απαιτούν αύξηση της αποταμίευσης και μπορούν να λυθούν οριστικά εάν συμπληρωματικά προς το υπάρχον αναδιανεμητικό σύστημα ληφθούν μέτρα διαρθρωτικά, τα οποία θα επιτρέψουν την παράλληλη οικοδόμηση και ενός κεφαλαιοποιητικού συστήματος συντάξεων. Η Ιδιωτική Ασφάλιση διαθέτει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που την καθιστούν τον καταλληλότερο φορέα για την υλοποίηση αυτού του κεφαλαιοποιητικού συστήματος: υποδομή, ανθρώπινο δυναμικό, κεφάλαια, μηχανογραφική υποδομή, τεχνογνωσία ειδικά στη δυνατότητα παροχής σύνταξης, και βεβαίως ύπαρξη σημαντικής εμπειρίας στους τομείς αυτούς.

Παρά τη δύσκολη συγκυρία, αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν δοθούν στους πολίτες συγκεκριμένα **φορολογικά κίνητρα** τα οποία θα είχαν και σημαντικά **οφέλη για την Ελληνική Οικονομία** καθώς το κατάλληλο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο θα κατευθύνει τις αποταμιεύσεις σε κρατικά ομόλογα και το ελληνικό χρηματιστήριο στηρίζοντας έτσι σημαντικά την εγχώρια κεφαλαιαγορά. Η αυστηρή εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος και το καθεστώς φερεγγυότητας Solvency II που θα εφαρμοστεί 1/1/2013 θα διασφαλίσουν την αξιοπιστία του συστήματος.

Το πρόβλημα της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού είναι αλληλένδετο με την δημοσιονομική πειθαρχία που πλέον είναι γενικά αποδεκτό ζητούμενο. Εάν δεν υπάρξει συμπληρωματική αποταμίευση για τις συντάξεις, που θα προκύψει μόνο εάν δοθούν συγκεκριμένα φορολογικά κίνητρα στο 2ο και 3ο Πυλώνα, τότε ο κρατικός κορβανάς θα επιβαρύνεται με εκθετικό τρόπο από τα ελλείμματα των ταμείων και οι κοινωνικές πιέσεις θα αυξάνονται. Η συγκυρία είναι τέτοια που η λύση μπορεί να βρεθεί μόνο με φυγή προς τα εμπρός...